

TSZVSZ Magyar Tűzvédelmi Szövetség Országos Tűzvédelmi Konferencia

Dr. Bakondi György tűzoltó altábornagy az Országos Tűzvédelmi Konferencia fővédnökségét elvállalta, hangsúlyozva ezzel azt, hogy a tűzvédelmet a BM OKF szakmai vezetésének hangsúlyos, stratégiai fontosságú területének tekinti, hiszen a tűzvédelem, a katasztrófavédelem a közbiztonság fontos része.

Az előadás tartalma:

1. Bevezetés
2. A katasztrófavédelemről szóló törvény egyes végrehajtási szabályai
3. A tűzvédelmi hatóságok hatósági és szakhatósági tevékenységének egységesítése
4. Az Országos Tűzvédelmi Szabályzat
5. Az iparbiztonsági hatóság tervezett működése

A katasztrófavédelmi törvénycsomag

1. Bevezetés

Az Országgyűlés a magyar katasztrófavédelmi rendszer alapvető megújításáról dönt 2011. szeptember 19-én, hétfőn, amikor a T/3499. sz. törvényjavaslat zárószavazásakor megalkotja a katasztrófák elleni védekezésről szóló törvényt. Kiemelkedően fontos nívója e törvénynek, hogy integrálja a korábban különböző jogszabályokban és különböző alapokon álló polgári védelmi és katasztrófavédelmi, illetve tűzvédelmi kérdésköröket.

A tűzvédelem állami kézbe történő helyezésével egységes rendvédelmi és megfelelő szintű irányítással bíró rendszer kerül kialakításra, amely a meglévő kapacitások jobb hatásfokú kihasználásával, az erő- és eszközállomány optimális tervezésével és rendszerben tartásával hatékonyabb tűzvédelmet eredményez, az anyagi források ésszerű felhasználását teszi lehetővé. A törvénycsomag elfogadásával megtörténik a tűzvédelmi rendszer korrekciója, a tűzvédelem egységes irányításának biztosítása a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok állami kézbe vonásával.

A törvényjavaslatban szereplő módosítások eredményeképp egy helyi érdekektől mentes, **egységes rendvédelmi és megfelelő szintű irányítással bíró rendszer kerül kialakításra**. A törvény tervezete alapján az önkormányzatoknak továbbra is lehetőségük nyílik arra, hogy – akár önkéntes tűzoltó egyesületek bevonásával, vagy társulásban – **önkormányzati tűzoltóságot (köztestületi tűzoltóság)** hozzanak létre.

Szervezeti változások

A tervezet értelmében a hivatásos katasztrófavédelmi szervezetrendszer egységes elvek mentén kerül megszervezésre. A rendvédelmi szerv megjelölése: **hivatásos katasztrófavédelmi szerv**.

A törvénycsomag céljainak eléréséhez igénybe vett eszközök a vonatkozó törvények módosításai. A módosításokat tartalmazó törvény elfogadását követően nagy volumenű végrehajtási jogszabály (törvény, illetve kormányrendelet) megalkotására kerül sor, ezek hatályba lépése a törvény hatályba lépéséhez fog igazodni.

2. A katasztrófavédelemről szóló törvény egyes végrehajtási szabályai között megalkotásra, illetve módosításra kerülő jogszabályok közül a Konferencia aktualitására való tekintettel, a tűzvédelmet érintően 9-et emelnék ki, melyek a következők:

- a tűzvédelmi tervezői tevékenység folytatásának részletes szabályairól szóló Korm. rendelet;
- a bejelentés-köteles szolgáltatási tevékenységek megkezdésének és folytatásának részletes szabályairól szóló BM rendelet;
- az egyes tűzmelegelőzési hatósági, szakhatósági eljárásokért és szolgáltatásokért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról szóló BM rendelet;
- a tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről és a tűzvédelmi hatósági tevékenység részletes szabályairól szóló Korm. rendelet; a tűzvédelmi bírságról szóló Korm. rendelet;
- a tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett foglalkozási ágakról, munkakörökről, a tűzvédelmi szakvizsgával összefüggő oktatásszervezésről és a tűzvédelmi szakvizsga részletes szabályairól szóló 27/2009. (X.29.) ÖM rendelet;
- a tűzvédelmi megfelelőségi tanúsítvány beszerzésére vonatkozó szabályokról szóló 22/2009. (VII.23.) ÖM rendelet
- az egyes műszaki termékek tűzvédelmi megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelöléséről szóló 26/2004. (VI. 11.) BM rendelet
- és a helyi hivatásos katasztrófavédelmi szervek illetékességi területéről szóló BM rendelet
- a tüzesetek vizsgálatára vonatkozó szabályokról szóló 12/2007. (IV. 25.) ÖTM rendelet.

A terveket néha felborítják olyan események, amelyek azonnali intézkedést, illetve jogszabály-módosítást igényelnek. Az elmúlt időszakban bekövetkezett tragikus események (a West Balkánban történtek) és a hasonló esetek megelőzése okán a BM OKF azonnal kezdeményezte a zenés-táncos szórakozóhelyek biztonságosabbá tételét szolgáló jogszabály módosítását. 2011. július 6-án lépett hatályba a zenés, táncos rendezvények működésének biztonságosabbá tételéről szóló 23/2011. (III.8.) Korm. rendelet, amely kibővíti és szigorítja a jogsértőkkel szemben alkalmazható szankciók körét, illetve megerősíti, hogy egy adott rendezvény helyszíni ellenőrzésekor az ellenőrző hatóságok azonnali intézkedések keretében felfüggeszthetik a rendezvény folytatását.

Az új rendeletek hatályba lépésével erősödik a hatóság bírságolási tevékenysége, a tűzvédelmi bírság köztartozásként történő behajthatósága pedig megfelelő visszatartó erőt jelent a jogszabálysértések elkövetőivel szemben.

3. A tűzvédelmi hatóságok hatósági és szakhatósági tevékenységének egységesítése

A BM OKF Főigazgatója elrendelte a tűzvédelmi hatóságok hatósági és szakhatósági tevékenységének egységesítését.

Ez a tűzmelegelőzési tevékenységek végzésének egységes szabályairól szóló 50/2011. számú BM OKF főigazgatói intézkedés, valamint az azt módosító 59/2011. számú BM OKF főigazgatói intézkedés alapján történik.

Az intézkedés illetve az abban foglaltak kötelező érvényűek mind a Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóságok, mind pedig a Megyei Igazgatóságok hatósági feladatainak maradéktalan végrehajtása érdekében.

Az intézkedés célja a tűzvédelmi hatósági és szakhatósági tevékenységek végzésének országos szinten megvalósuló **egységessé tétele**.

Többek között tartalmazza az építésügyi hatósági eljárásokban a tűzvédelmi szakhatóság közreműködésére vonatkozó eljárási szabályokat, a Zenés Táncos Rendezvények Működési Engedélyezési Ügyeinek szabályait, a helyszíni bírságolási eljárás és a tűzvédelmi bírság kiszabására irányuló eljárás szabályait.

Ezen belül meghatározza az eljáró hatóságokat, az ügyfél által biztosított iratokat, a tervdokumentációk tartalmi elemeit és az ügyfél által benyújtott dokumentumok tartalmi követelményeit.

Ezáltal nem csak a hatóságok eljárása válik egységessé, hanem az ügyfelek számára is egyértelművé és kiszámíthatóvá válik az eljárás menete.

4. Az Országos Tűzvédelmi Szabályzat

A szabályzatot - amelynek megjelenésére régen vártunk - a 28/2011. (IX.6.) BM rendelet tartalmazza, mely a kihirdetését (2011. szeptember 6.) követő 30. napon lép hatályba. Ki kell emelni, hogy a tervezetre a notifikációs eljárás keretében a tagállamoktól észrevétel, módosító javaslat nem érkezett. A tűzvédelmet érintő európai szabványok hazai átvétele, az elmúlt években bekövetkezett műszaki fejlődés, valamint a korábbi - 9/2008. (II.22.) ÖTM rendelettel közzétett - Országos Tűzvédelmi Szabályzat megjelenése óta eltelt idő alatt a gyakorlati alkalmazás során sok szakmai és formai kérdés vetődött fel. Az alkalmazás során mind tervezői, mind hatósági oldalról szükségessé vált a korábbi tűzvédelmi szabályozások felülvizsgálata.

Problémaként jelentkezett, hogy a hatályos jogszabály megalkotása, megjelenése, illetve hatálybalépése között eltelt majd 4 évben jelentős változások következtek be a tűzvédelmet érintő egyes szakterületeken, illetve ahhoz szorosan kapcsolódó egyéb területeken (építészet, építőanyag stb.) Az európai csatlakozásból adódó szabvány harmonizációs kötelezettség olyan mértékben felgyorsította a műszaki követelmények változásait, hogy a jelenleg hatályos OTSZ hatálybalépésével, annak módosítására történő felkészülési munka is kezdetét vette.

A jogszabályalkotás során alapvető célkitűzés volt – a tűzvédelmi érdekek érvényesítése mellett – a műszaki követelményrendszer általános használhatóságának, rugalmasságának javítása. Az új OTSZ a biztonság megtartása mellett nagyobb teret enged a tervezői szabadságnak, s beépíti a korábbi szabályozás során felmerült valamennyi szakmai tapasztalatot. Megjelenésével a tűzvédelmi műszaki előírások összhangba kerültek a konszenzuson alapuló, megfelelő biztonsági szintet garantáló szabványokban foglalt előírásokkal, ezzel feloldva az eltérő szabályozásból adódó összeférhetlenséget.

A tervezetbe bedolgozásra kerültek azok a nemzetközi tapasztalatok, melyek egy adott tagállamban jelentős mértékben befolyásolták a tűzvédelmi előírásokat a biztonságosság érdekében. Az általános szakmai viták eredményeképpen folyamatos változtatások történtek,

melyek kedvezően befolyásolták a tervezett OTSZ tűzvédelmi koncepciójának egységes képét, így a kor műszaki színvonalának megfelelő tervezet került elfogadásra.

5. Az iparbiztonsági hatóság tervezett működése

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló törvény veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló IV. fejezetének és végrehajtási rendeleteinek 2012. január 1-én történő hatálybalépésével a BM OKF és területi szervei iparbiztonsági szakterületének feladat- és hatásköre kibővül.

A veszélyes ipari üzemekkel kapcsolatos hatósági engedélyezési, felügyeleti, ellenőrzési és a területi szervek katasztrófavédelmi feladatai a jövőben kiterjednek több eddig nem szabályozott veszélyes tevékenységre (küszöb alatti üzemek, kiemelten kezelendő létesítmények, veszélyes áru szállítás üzei létesítményei, stb.) is. A hatósági eljárási rendszer egyszerűsítése érdekében átvételre kerülnek továbbá a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal veszélyes ipari üzemekkel és veszélyes katonai objektumokkal kapcsolatos szakhatósági hatáskörei is.

A katasztrófavédelmi szervek veszélyes áru közúti szállítási feladatköre a jövőben kiterjed a vasúti, vízi és légi veszélyes áru szállítmányok hatósági ellenőrzésére és szankcionálására is.

A törvény elfogadásával létrejön az egységes iparbiztonsági hatósági rendszer és bevezetésre kerül a szabályozás hatálya alá tartozó üzemeltetők katasztrófák elleni védekezést támogató katasztrófavédelmi hozzájárulási intézményrendszere.

Összegzés:

Kiemelkedően fontos nívuma a katasztrófák elleni védekezésről szóló törvénynek, hogy integrálja a korábban különböző jogszabályokban és különböző alapokon álló polgári védelmi és katasztrófavédelmi, illetve tűzvédelmi kérdésköröket.

A törvénycsomag elfogadásával megtörténik a tűzvédelmi rendszer korrekciója, a tűzvédelem egységes irányításának biztosítása a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok állami kézbe vonásával.

A törvényjavaslatban szereplő módosítások eredményeképp egy helyi érdekektől mentes, egységes rendvédelmi és megfelelő szintű irányítással bíró rendszer kerül kialakításra.

Az új rendeletek hatályba lépésével erősödik a hatóság bírságotlasi tevékenysége, a tűzvédelmi bírság köztartozásként történő behajthatósága pedig megfelelő visszatartó erőt jelent a jogszabálysértések elkövetőivel szemben.

A célunk a tűzvédelmi, a katasztrófavédelmi hatósági és szakhatósági tevékenységek végzésének országos szinten megvalósuló egységesítése, amely felé nagy lépést teszünk és amelynek végrehajtását mind a szervezeteinktől, mind a szakembereinktől meg fogjuk követelni.

Dr. Hoffmann Imre t. vezérőrnagy